

“El títol, ‘Il·lusions òptiques’, ja et diu que allò que hi llegiràs no és del tot cert”

Carles Zafon (Barcelona, 1965), autor de les novel·les *L'Harúspex* i *Cecília*, i del recull de relats *Elementa*, publica a Proa la novel·la *Il·lusions òptiques*. És metge, especialista en endocrinologia.

—Què teníeu primer, una idea general o les tres històries protagonitzades per personatges diferents que només es troben al final?

—En veia clar el començament i el final. I la segona cosa va ser buscar uns personatges prototípics.

—Però ja sabíeu que serien tres?

—Inicialment eren quatre, però era molt complicat, i amb tres era més senzill de desenvolupar la història.

—Els personatges havien de ser prototips de què?

—Volia que els personatges fossin corrents en les formes de vida i les professions, com ara un metge, una mestressa de casa i un viatjant de productes cosmè-

tics. La segona cosa que havien de tenir és que fessin feines poc atractives. I la idea era que, malgrat aquesta vulgaritat dels personatges, cadascun tenia una peculiaritat que els feia excel·lir dins de cada camp. El viatjant és un apassionat de la poesia. El metge no fa de metge, fa de locutor de ràdio en un espai nocturn. I la mestressa de casa, malgrat tenir una vida avorrida i desagradable perquè l'entorn no l'afavoreix, primer té un seguit de fantasies eròtiques i després acaba enamorant-se d'un assessor mediàtic que surt a la televisió i escriu llibres, és a dir, un personatge amb un cert carisma popular.

—Per què el títol del llibre coincideix amb el d'una novel·la que escriu un personatge secundari?

—És una volta més de les moltes fantasies de la història. La història és un conjunt de mentides dins d'unes altres mentides, com unes nines russes, on tot acaba resultant basant fals. I m'agrada que allò que lligui un mica tota la història sigui que el títol apareix esmentat al text. El títol ja et diu que llegeixes una cosa que no és del tot certa, que és una il·lusió. El títol del meu llibre em lligava amb el títol del llibre intern.

—Però allò que expliqueu és realista, versemblant, fidel a la vida tal com la coneixem.

Carles Zafon publica la novel·la *Il·lusions òptiques*, a l'editorial Proa.

—La idea és que les històries individuals de cada personatge, totes les escenes, semblin molt reals, però que quan ho ajuntis tot i el llibre va avançant, es perdi realisme. A mesura que es van intercalant els personatges la història es converteix en una cosa fantàsica. Els elements individuals són reals, però quan els ajuntes ja veus que és més fantasia, o ficció.

—Les històries personals són prou potents. Cadascuna podria merèixer tota una novel·la, no?

—Sí. Les volia així. Tenen cos, són absolutament independents, i només es tornen dependents entre si al darrer capítol.

—Curiosament, la història més extraordinària és la de la mestressa de casa. Hi havia un interès especial a fer-la així?

—És la que em va costar més de fer peculiar. El metge era fàcil, si el treus de la seva feina. També el viatjant. La mestressa havia de ser la més esperpèntica. Si no, la gent s'hi sentiria

identificada, i això ho volia evitar. Sí, és la més forçada de totes.

—Hi ha un editor que encarrega llibres d'èxit comercial. És una crítica a determinats editors?

—En part, sí. Sense ànim d'ofendre ningú, és el dolent de la pel·lícula. És un editor vist des del vessant d'empresari. Hi havia d'haver un dolent i em vaig decantar per l'editor. Tampoc no hi ha més rerefons.

—Si haguéssiu de vendre el llibre posant-vos en la pell d'aquest editor, què li diríeu al lector potencial?

—Diria que és el millor llibre del Sant Jordi, com fa ell, que vol publicar els llibres més venuts cada Sant Jordi.

—I si fóssiu el viatjant, com ho faríeu?

—Diria la veritat, que és una història per a passar-ho bé, que no té gaires pretensions. Té un cert grau de crítica sobre diversos aspectes, però són simpàtiques, suaus. No crec que s'hi hagi de buscar més profunditat, a la història. He pretès que enganxi des del principi al final. La literatura, en el fons, serveix per a divertir-te, no per a gaire cosa més. Aquesta és la idea. No sé, però, si això faria vendre el llibre.

Lluís Bonada